

Fransk Vedder

foto: Bjørn E.

Kaniner med hengeører er kjent fra rundt 16-1700-tallet, og trolig oppstått gjennom en eller flere mutasjoner. - Historien forteller oss at de første vedderkaniner oppsto i Frankrike . . .

Først litt historie om en populær og særegen rase

Som så ofte når det kommer noe nytt skal dette prøves og det oppnår en popularitet. Det samme må sies om Fransk Vedder, dette var noe nytt, tenk en kanin med lange ører som henger ned.

Kaniner med hengeører finnes omtalt i bøker fra 1700-tallet. Men den første virkelige beskrivelse av vedder-kaniner, er i en fransk bok fra 1845 «Le Jardin des Plantes» av M. Boitard. Han forteller om hager og planter, og om dyr som kan holdes der. En illustrasjon viser 5 kaniner og

4 av disse har hengeører. Boitard beskriver 9 kanintyper, og her bringer han i spissen en kanin som i oversettelse har navnet «Langørestallkanin». Navnet blir senere endret til *Lapin bélier* = vedderkanin. Boitard nevner at langørede kanin-

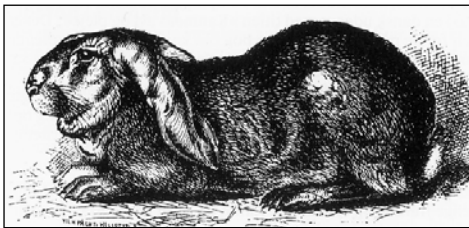
Vedder øverst ble Best in Show på LUU 1995, 96 p. Den til h. BiS på FU-04 i Rogaland, 96 p og - BiR på LU-04 (begge fra Samuel Egeland)

En kraftig vedder - «bull dog-type» fra Tyskland

er også ble oppdrettet i England, og det stemmer med at man i en engelsk bok fra 1822 finner noe om kaniner, som har så lange og brede ører at de ikke kan holdes oppreist. Mest tyder det på, at vedderne opprinnelig oppsto i Frankrike, kom så til England, hvor sportsoppdrettere tok fatt på å gjøre de lange ører enda lenger. Fra England til Frankrike ble de så igjen importert rundt 1840, der disse ble krysset

Slik så en Vedder ut i 1872, hentet fra boken til universitetsgartner Wilhelm Hochstetter (den utkom også på dansk: Kaninens avl og pleie).

inn med de opprinnelige, og ble så mer og mer utbredt. På en utstilling i Paris i Boulogneskogen i 1863 ble det utstilt 42 kaniner, hvorav 19 var veddere.

Det fortelles også at tyske soldater som deltok i den fransk-tyske krig i 1870-71, tok vedder-kaniner til Tyskland, hvor de fikk stor utbredelse. Tyskerne konsentrerte seg om å krysse fram en kraftig type, såkalt kaninens Bulldog, en stor og kompakt kanin med god kjøttansetning. Det opprinnelige navn, Fransk Vedder, endret tyskerne til «Deutsche Widder», et navn som de også har på rasen i dag. I England gikk også avlen videre av vedderkaniner, men der tok de mer hensyn til en utpreget sportskanin med meget lange og brede ører, og resultatet kjenner vi, den fikk navnet Engelsk Vedder. At det ble populært å krysse fram kaniner med hengeører, forteller den videre historie oss slik: Liten Tysk Vedder - samt også «dvergen» som er meget populær: Dvergvedder.

Rasepreget

For at helheten og harmonien skal tilsi at det er en typisk Fransk Vedder, stilles det krav til et godt rasepreg. Hannens hode er kort og kraftig, med krummet neserygg, bred panne og fyldige kjever. Hunnens hode er smalere og lengre, men også her gjelder det å ha kort, bred og bøydd avrundet hodeform. Halsen er kort og kraftig, slik at hodet sitter tett og rett på kroppen. Hodet skal både hos hanner og hunner være velformet og harmonisk og størrelse stå i forhold til kroppen.

Så var det over til de spesielle hengende lange vedder-ørene. Men først øverst på hodet, har vi to øreknuter, som skal være godt behåret. Når en Vedder ses fra siden, henger ørene rett ned med åpningen inn. Sett forfra henger ørene i en svak bue (hesteskoform). Ved øreroten er de rør-

Året er 1996, Eliteutstilling i Østfold 1. juni hvor det deltar 257 voksne hanner. Per Simen Rabben opplevde at det «umulige er mulig» han får 97 poeng på sin Fransk Vedder! Den hadde fantastisk kropp, og pelsen var slik man kan drømme om. Likeså med fargen, perfekt å se til - når en «åpnet» og så ned i pelsen, var beltene der! Poengkortet viste: 5-19-39-9-10-10-5

formet, hvoretter de brer seg ut i en vel avrundet skjeform. Ørene er kraftige og brede, og godt behåret. Ørelengde målt fra ørenes to ytterpunkter, minst 36 cm.

Ørelengde skal harmonere i forhold til kroppsstørrelsen, eller vi kan vel si at en Vedder med den riktig gode og kraftfulle kropp må ha ørelengde på 38 cm.

Halen er lang og meget godt behåret, og bæres rett og inn mot bakkroppen.

Hakepose kan nok være et problem, og er noe avlerne må jobbe med! Men, den tiltales jo hos hunner av kjemperaser og de kan ha en jevn enkel hakepose, som på eldre huer kan bli ganske stor. Hanner må ikke ha hakepose, men hakeskjegg (knuete) forekommer hos enkelte hanner.

I tillegg kommer jo også presentasjonen. Kanskje «ikke så viktig» hos en Fransk Vedder, som ikke skal vise seg frem som en feminin type, det skal jo være kraft og bulldogpreg. Allikevel er det nok av betydning at vedderne løfter sin framkropp opp fra underlaget, med rette framlabber.

Kroppsform - kraftig, bred, kompakt

En typisk Vedder har en kroppsform som er kraftig og kompakt. Av alle raser, har en

Vedder den korteste kropp i forhold til vekten. Den korte kropp, har god bredde foran og bak, som gir den preg av tyngde. Brystet er meget bredt. Rygglinjen går fra nakken til krysset, som en myk bue, og derifra i en pent avrundet kvartssirkel som slutter ved halen. Rygg og nakke er meget bred og kraftig med god muskulatur og kjøttfylde. Noe som også er med på å gi det rette vedderpreg, er beina, som også skal bære preg av kraft. Frambeina er meget kraftige, korte og holdes bredstilt, slik at den får lav kroppsstilling. Bakbeina er meget kraftige, holdes rett og parallelt med kroppen. Lårene har meget god muskulatur, og ligger tett inn til kroppen.

Pelsen

I Standarden under Pels til Fransk Vedder, står det følgende: Relativt tett, lang og grov pels. Ellers vises det til alminnelige bestemmelser, under normalhårspels.

Pelslengde hos kaniner med normalpels er avhengig av rase og varierer fra 2-4 cm. Lengde hos Fransk Vedder regnes å ligge på ca 3-4 cm. Forholdet mellom ullhår og dekkhår skal generelt være 20:1.

Men forholdet er et gjennomsnitt, etter-

foto: Leif Smedbakken

Som det her fremgår av bildet av Per Simens Vedder, er dette en flott kompakt kropp, den er fin og rund bak. Ørene henger perfekt rett ned. Pels og farge kan vi se er jevn og god, uten antydning til ujevnheter eller «roser»

som det er store variasjoner mellom de ulike raser. Fransk Vedder skal ha en relativt tett pels og tettheten bestemmes av antall ullhår. Innen rasen hos oss er det for mange som her «sliter» med et pelsproblem. Det er mange veddere som har en for bløt pelstype, og ofte ser vi på bedømmelseskortet bemerkningen: Bløt. Den har nok en god tetthet, eller noen vil si «for god». Eller det korrekte er vel at forholdet ullhår/dekkhår i mange tilfeller innen Fransk Vedder er feil.

Veddere generelt, har for mye ullhår og for lite antall dekkhår, eller at de ulike pelshårene er for tynne, og da får de en myk, veik og bløt pels. Oppdretterne må tenke mer på pels og dens kvalitet når det skal velges ut avlsdyr. De «ullete» pels er må vekk og man må satse på dyr med pels som har mange dekkhår, slik at man får en grov pels, som en vedder skal ha. Når en stryker hånden mot pelshårene, skal en kjenne pelsen er fyldig og elastisk. Det skal tas hensyn til at en tett pels ikke kan forventes samme elastisitet som en tynn. Grov pels kjennes stri og hard når en stryker hånden mot pelshårene.

Farge og tegning

Uten grunnlag for diskusjon er at de aller fleste Fransk Vedder vi ser er viltgrå, men rasen er godkjent i alle farger og tegninger, som er beskrevet/godkjent i Nordisk Kaninstandard. Vi ser også noen ganger Fransk Vedder i chinchilla og i jerngrå. Når det gjelder tegning, er det kappetegning vi ser i rasen (se side 29).

Når det gjelder den viltgrå farge, som altså langt de aller fleste blir utstilt i, er det viktig at pelshårene er beltevis inndelt og at de er skarpt avgrenset. En del veddere «sliter» også her, da det finnes mange som har diffuse eller uklare grenser mellom pelshårenes fargebelter.

Når en blåser i, eller «åpner» pelsen, vil en utenfra, fulgt etter de svarte hårspisser, se lysebrunt belte, så mørkebrunt og så lysebrunt belte (mellomfargen) og pelshårene avsluttes i bunn med en mørk blågrå farge. Dekkfargen er lysebrun med isprengt svart. De svarte hårspissene i dekkfargen, gir sjatteringen, som er kraftigst på bakkroppen og minsker i styrke på framkroppen. Nederst på sidene og på lårene går viltstripen. Nakkekilen er rød-

brun (uten de svarte hårspisser). På buken, halens underside, beinas innside og kjevenes kant, er pelsfargen hvit. Ring omkring øynene er kremfarget. Ørenes kant er fra mørkegrått til svart. Halens overside er mørk. Over hele kaninen er bunnfargen mørk gråblå, unntatt på halens underside, som er hvit.

Hvordan skal en så forbedre?

Kanskje har oppdretterne satt for mye fokus på rasepreget, med å være ute etter dyr med et kraftig vedderhode og lange ører. Pels og farge er «glemt» og her er det jo 3 punkter med 10 poeng på hver. Som nevnt, poengtrekk på kvalitet (bløt pels) ses for ofte og er en vanlig feil. Like- så, trekk for diffuse dårlige fargebelter.

Oppdretterne må altså se på punktene over hele skalaen og ikke være så mye opphengt i at det bare er dyr som får 20 poeng på rasepreg som skal brukes i avlen. Ja, selvsagt er rasepreg viktig, men som det fremgår av bildene øverst på de forrige sider, så er punktene for pels og farge meget viktig og er med på å gi kaninen en «tiltalende skjønnhet».

Videre må en også «luke vekk» huer med

meget stor hakepose, da en må konkludere med at dette er arvelig betinget.

Gjør også oppmerksom på at ørelengde under 36 cm er diskvalifiserende, og som nevnt, bør dyr med 38 cm lengde være et minimum av det en satser på.

Vekt og kroppsform er selvsagt også viktig, og det er nok mulig å finne dyr med kompakte kraftige kropper, og med vekt på rundt 6 kg. De med lang smal kroppsform og dyr som ligger «å vipper» rundt 5,5 kg er ikke noe brukbart avlsmateriale. Det gjelder selvsagt at både hunnen og hannen innehar kvaliteter. Om en har en hunn med f.eks. smalt og svakt forparti, og en hann med «den perfekte» kropp, så har en fortsatt et stykke igjen, for en vil også ved denne kombinasjon avle fram mange svake smale kropper.

Lærdom kan også tilegnes teoretisk, da det finnes gode bøker om Fransk Vedder. Her er det skjema og oversikter hvordan utviklingen skjer med hensyn til alder, vekt og ørelengde. Er en så heldig å være eier av den danske lille bok, «Vædderkaniner» av F.Wanning, er en godt på vei.

I neste blad: Stor Chinchilla

**Fransk Vedder chinchilla, 95 poeng på LU-1999.
Eier/oppdretter: Oddmund Korsvik, Sandefjord.**

Fransk Vedder deltagelse på LU, statistikken viser:
LU-1997: 124 dyr,
LU-1998: 108 dyr,
LU-1999: 58 dyr,
LU-2000: 54 dyr,
LU-2001: 83 dyr,
LU-2002: 59 dyr,
LU-2003: 81 dyr,
LU-2004: 31 dyr,
LU-2005: 39 dyr,
LU-2006: 43 dyr,
LU-2007: 54 dyr,
LU-2008: 56 dyr,
LU-2009: 40 dyr,
LU-2010: 58 dyr,
LU-2011: 23 dyr.